

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyéb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislave
 cis. 25448/III. a. 1925

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond
 soronként — fillér.
 Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A köziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Késiratok vissza nem adtnak.
 Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
 előtét a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: **NYITRAI ÉS TÁRSA.**

Nagy gondja van

a kormányának most az állam 1933. évi költségvetésével. Éppen úgy mint minden háztartás vezetője most azon töri a fejét, hogy mint lehetne fenntartani a családi háztartás egyensúlyát a család szerény jövedelméből, hasonló gondban ég a pénzügyminiszter feje is most a költségvetés összeállításánál az állami háztartás egyensúlyának a fenntartása körül. De míg a családi háztartás feje az igényeket szorítja meg, addig az állami háztartás feje az adókat srofolja fel.

A rendkívüli szükségletekben a munkanélküliség alkotja a legnagyobb tételt. Míg az előző 1932. évben ez a tétel 400 millió koronával szerepelt a költségvetésben, a jövő évre már 600 millió koronára kell felelni. Az állami bevételek csökkenését legalább 500 millióval magasabbra kell számítani, mint az előző évben. A tanítói fizetésekre a rendes költségvetésben 800 millió van előirányozva, holott a tényleges szükség 1200 millió. A vasúti deficit fedezésére 200 milliót kell számba venni. Összesen egy ezer és hétszáz millió koronára kell fedezetet találni.

Erre a pénzügyminiszternek nyilvánosságra hozott terve szerint fedezetül szolgál 350 millió a forgalmi és luxusadó telemeléséből, 200 millió a jövedelmi pótdából, 30 millió a felemelt gyutaadóból, 100 millió a dohánytermékek magasabb adójából. Ehhez járul 150 millió megtakarítás a tisztviselők karácsonyi rennumerációjánál és 100 millió egyes költségvetési tételek törlesztéséből. A fedezetül szolgáló összeg 930 milliót tesz ki, úgy, hogy még 770 millió fedezetéről kell gondoskodni. Ebből a célból a miniszter újabb adók bevezetését tervezi.

És pedig a söradó emeléséből és a magasabb élesztő adóból egyenként 100 milliót, az autóbusz közlekedés adójából 50 milliót, a 100.000 K-t meghaladó jövedelmek pótdójából 50 milliót vár a miniszter. Ez összesen 300 millió. Fedezetlenül marad még 470 millió. Ebből 100 millió fedezhető lesz abból a hozzájárulásból, melyet a munkaadók a munkanélküliség alapjába betízetnek, úgy, hogy ezután már csak 370 millió fedezetéről kellene gondoskodni. Erre vonatkozólag a miniszter terve az, hogy a tavaly kifejtett karácsonyi rennumeráció töröl-

tessék, ami a kincstárnak 120 millió megtakarítást jelentene, az ezután fenmaradó fedezetlen összeget a bankok által felajánlott folyószámlakölcsönökből lehetne fedezni.

Meg kell jegyeznünk, hogy a pénzügyminiszter számítása nem alapszik realitásokon, hanem csupán reményeken, még pedig olyan reményeken, amelyek éppen a mai sulyos időkben szoktak legkevésbé bevágni, ahogy népiesen szokták mondani.

Az állami költségvetés ugyanis nagyrésztben az állami bevételek: az adók és monopóliumok emelkedő jövedelmére van bázisozva. Ez a számvetés meg fogja bosszolni magát! Mert nézzük csak a valóságos igazi életet, nem azt a papír életet, amelyet a pénzügyminiszteriumban festenek maguk elé a költségvetést tervező urak. Rosszul megy az emberek sorsa, rosszul az üzlet, a gazdaság, a vállalat, a remélt nagyobb s a kivetendő új adókat nem fogják tudni behajtani. Ha nincs forgalom, nem lesz forgalmi adó sem. Az emberek leszoknak a pohár sörökről és nem emelkedhet a söradó sem, leszoktak a napi pár szivarról, hárman is egy gyutaszárlól gyujtanak rá az életet még keserűbbé tevő zóra cigarettára, így a trafiknál is elszámítja magát a miniszter. Persze ezt a pénzügyminiszter még nem látja, éppen úgy, amint azt sem veszi észre, hogy a luxuscikkek fogyasztásában is meglesz a csökkenés állott elő. Ha nem hisz a rideg számoknak, tekintsen csak a nők arcára, már a sminken is spórolnak. Ez az egy ugyan nem lenne meg baj, de igazi veszedelem az, hogy a pénzügyminiszter ilyen gazdasági válság idején még új adókat tud gondolni, amidőn a napi kenyéradag is mindjobban összezsugorodik a családok asztalán. Készen lehetünk, hogy ezután még rosszabb lesz az életünk.

Uj adó Léva város láthatarán.

Léva város képviselőtestülete csütörtökön este ült össze rendkívüli közgyűlésre.

Simko Károly vezetőbíró jelentést tett a városi pénztárban tartott váratlan vizsgálatról, kifogás nem merült fel, majd a formálisok elintézése után napirend előtt kommunista részről intéztek éles támadásokat a városbíró ellen. Felpanaszolták, hogy már hat hét előtt megfelelő számu aláírással ellátott kérelmet terjesztettek be rendkívüli közgyűlés egybehívása iránt, amit nem teljesített. Majd a harmadik bírói tiszét betöltését sürgették, mert állításuk szerint a vezetőbíró hetente

alig egyszer megy be a hivatalba, ennek tulajdonítható, hogy a fontosabb ügyek is halasztásokat szenvednek.

A városbíró erre azt válaszolja, hogy a rendkívüli közgyűlés egybehívására vonatkozó iven nem volt feltüntetve az, hogy mit kívánnak tárgyalni az egybehívók, azért késett az egybehívás, továbbá kijelentette, hogy őt a bíróhelyettes alig helyettesíti, mert rendszeren jár be a hivatalba s mindent megtesz az ügyek rendszeres elintézésére. Am a kommunisták nem elégedtek meg a válasszal s tovább folytatták támadásaikat.

Egyébként az egész közgyűlés most is a sorozatos kommunista felszólalások jegyében zajlott le, amely felszólalások a helyzet orvoslása gyanánt a szovjet rendszert jelölték meg. Az országos és világpolitikába való siklások miatt sokat kellett a szónokoknak figyelmeztetni, valamint a kommunista városatyáknak helyeslő karzatot is, úgy hogy amidőn Kosztolányi József beszédét az orosz szovjet éltetésével fejezte be, a karzat viharos tüntetéssel rendezett az orosz szovjet mellett, mire az elnök elrendelte a karzat kiürítését.

A kommunisták követelésére az Újtelepen a következő és utburkoló munkálatok folytatása, városi kamatmentes belső kölcsön felvétele saját polgárai köréből, lakbőrmortatórium és munkáslakások építése. A tanács fedezet és hatáskör hiányában elutasította a kívánásokat.

Azokra a vádakra, amelyeket a kommunisták emeltek, hogy a város nem tett semmit a munkanélküliség lektüzdésére, a városi titkár adta meg a választ. A városi hatóság memorandumokban hívta fel a belügyminiszterium figyelmét a lévai viszonyokra s rámutatott arra, hogy a város önénejből még arra sem képes, amire a törvény kötelezi s megjelölte a szükséges intézkedéseket, de a város beadványai eredményre nem vezettek, mert az államra is ránehezédnek a sulyos viszonyok.

A városbíró azt javasolja, hogy mielőtt ezt a kérdést tovább tárgyalná a közgyűlés, tanácsos volna meghallgatni a város 1932. évi költségvetésének jóváhagyása kapcsán leérkezett országos hivatali rendelkezést. A javaslatot a közgyűlés elfogadta.

Még Bartys Vladimir tette fel a kérdést, hogy a városi szálloda átépítését miért nem kezdték még meg, ott is lehetne foglalkoztatni munkanélkülieket.

A városbíró jelenti, hogy az ügy felebezés alatt áll a járási hivatalnál, mire a közgyűlés több tagja csodálkozásának ad kifejezést, hogy ez az ügy hónapok óta még elintézetlen, azt kérdezik, hogy ki lesz a felelős azért, hogyha az építkezésre alkalmas idő elmúlik s a munkához nem foghatnak hozzá, az épület pedig szegycmentes állapotban van!

Ezután a főszámvevő ismertetni az országos hivatal jóváhagyó rendeletét Léva 1932. évi költségvetéséről. Az orsz. hiv. a költségvetés 3,980.997 K.-es rendes költségvetési hiány fedezésére a házbéradó után 200, a többi egyenes adók után 300 százalékos pótdó kiutazást engedélyezi és az összedeztetet 968.269 K.-ban, míg a fedezetlen hiányt 2,992.728 K.-ban állapítja meg, minthogy a város által megmegtéríteni kért 264.888 K.-rendkívüli költségvetési hiányt figyelembe nem vette.

Az országos választmány azon célból, hogy a város legalább a legszükségesebb feladatait és köteleseit teljesíthesse, az igényelt mintegy három millió helyett: 610,000 K.-ban állapítja meg az orsz. járulék nyuj-

tásának szükségét. (Ez a furcsa kifejezés azt jelenti, hogyha esetleg az országos hivatalnak lesz fedezete erre, akkor ilyen összeget kap majd Léva, de már bizonyos, hogy az összeget csökkenteni fogják 240 ezer koronára.)

Utasítja az orsz. választmány a városát, hogy a fedezetlen hiányról saját hatáskörében gondoskodik a községi adók és illetékek jelenlegi tételeinek a *maximálisra való emelésével, új adók és illetékek bevezetésével*, a községi kölcsönöknek alkalmas, hosszú lejáratú kölcsönökre való konvertálásával és a legszigorúbb takarékosággal.

Az egyházi iskolák fedezetlen költségvetési szükségletének fedezéséhez az orsz. választmány az 1932. évre orsz. járulékot nem engedélyezett. Kifejeztelen figyelmeztetik a várost, hogy *csak a készpénzben meglévő anyagi eszközök keretében kell gazdálkodni.*

Az előadó a fentebb ismertetett rendeltetve való hivatkozással jelenti, hogy a kormányrendeletben felsorolt adók és illetékek közül Léván még ezeket nem vezették be: Bér vagy használt helyiségek utáni adó, hivatalos ténykedésekért szedett adó, hamu és szemét kifuvározási, villamos energia használatáért fizetendő adó, kövezetdíj és közmunka adó. Bejelenti, hogy kényszeri szükség folytán a használt helyiségek utáni adó bevezetését mutatkozik a legalkalmasabbnak, amelyből a 10—80 Kc. közötti tarifával 358,857 Kc. netto jövedelmet lehetne kihozni. Ez a városi adó nem hivatott annak a pénzügyi résnek a kitöltésére, amely abból állott elő, hogy az orsz. választmány Léva nagy költségvetési hiányával arányban nem álló csekély összeget, vagyis a város által igényelt mintegy három millió összegre kilátásba helyezett 610 ezer koronára csupán 240 ezer koronát fog a valóságban kiutalni. Az új adó bevezetéséről később fog határozni a közgyűlés.

Klein Ármán felszólalására kimondta a közgyűlés, hogy megszürteti a városi szálló építése ügyében beadott felebbezés elintézését. Kevan eszehl. nemzeti szoc. a szlovák állami isk. iskola létesítése ügyében szólalt fel. Kosztolányi beszéde után kitört a vihar s a felfüggesztett gyűlés újból megnyitása után

Kovács Jenő (ker. szoc.) a többség zajos helyeslése közben azt fejtette, hogy a közgyűlés tagjai ne a karzatnak beszéljenek demonstrációs módon, hanem értsék meg végre egymást azok, akik e teremben arra tettek fogadalmat, hogy az állam és a város javára szolgáló munkát fognak végezni. Prachár István a Perec hid rossz állapotát tette szóvá, indítványára a közgyűlés kimondta, hogy az esetleges bekövetkező szerencsétlenséget a felelősöké áthárítja az illetékes fórumra.

A közgyűlés folytatását ezután elhalasztották a kommunista ellenzékével szemben, noha ők voltak azok, akik a „rendszer” ellen intézett hosszú beszédekkel a gyűlés idejének hasznosabb felhasználását lehetetlenítették.

Az ember életének válsága.

Milyen sokat beszélnek és irnak mostanság az emberek különféle válságokról. Mezőgazdasági válság, ipari válság, parlamentek és diktatúrák válsága. Csak úgy röpöknek ezek a szavak a levegőben. — Szinte fél az ember, hogy szegyenkeznie kell tájékozatlansága vagy tudatlansága miatt, ha a „jó reggelt” után mindjárt nem egy újabb válság említésével kezd a napi diskurzust.

Érdekes azonban, hogy a legnagyobb — mondhatnánk — a legjésztöbb válságot alig teszi szóvá valaki. S ez az emberi élet válsága.

Pedig a többi mind mellékes, csak másodrendű probléma; — a lényeges csak ez. Itt van a titok, mely megoldásra vár. A mezőgazdaság s az ipar, a parlamentarizmus és diktatúra, az arisztokrácia és proletariátus: mind, mind csak keret, csak forma, melyben az egyetlen fontos válság, az egyedüli felténi való kincs — az emberi élet keresi a maga boldogságát. Hiábaváló a jó mezőgazdaság s a virágzó ipar, mit ér a legjobb kormányforma is, ha benne megromlott az élet. Az életnek ez a betegsége idővel megtámadja s megronthatja a legjobb tömlőt is. A római birodalom politikai szervezetének csodálatosabb műremekeit nem ismert meg

a világ. Mégis elpusztult. S az északi félvad törzsek véres csizmái alatt fájdalmasan jaldultak fel Róma dicső séges kövei, mert nem volt már ebben a mesteri csillogó formában tartalom! nem volt benne egészséges, tisztesség, erkölcsös élet.

Szeretném odakiáltani azoknak, akiket orvosainak ismer el a mai emberiség: Előbb az életet mentsetek meg, új élettartalmat adjatok. Szeretettel és erkölcsöt a szívekbe és a lelkekbe. S karoljátok fel az elesetteket; védelmezzétek a szendülő vetést: az ifjúságot... Rettenő szigorral üldözétek azokat, akik a legdrágább földi kincsre: az emberi életre törnek s azután javitgassátok azt, ami másodrendű, a kereteket s a tömlőt, melyben ez az emberi élet él.

A napokban olvastam, hogy egy asszony, egy anya 10 dollárt eladta gyermekét. Egy anya eladja pénzért a gyermekét... Mily irtoztatóan nagy bűn ez... Rongyos pár krajcárért eladni egy életet, a testéből és véréből lett gyermeket, ez több, mint bűn... Ez szörnyűség...

Egyik ismerősöm beszélte el a mult hetekben, hogy egy szülő a szomszédjában örömmel engedte meg, hogy 17 éves leányát Berlinbe vigye egy ügynök „artista”-nek. — És tudja az a szülő — kérdeztem, — hogy kicsoda sors vár ott a leányára?

— Mondtuk neki, felelte az ismerősöm, — de az volt a válasza, hogy „mindegy...” Valahogyan csak megél. Talán szerencsés lesz s még segítheti is lithon maradt apró testvéreit.

Megáll az ember esze ennyi lelketlenség, nemtörődömség, ekkora erkölcstelenség hallatára.

Nem igaz az, hogy a szegénység s a kiribhatatlan nyomor kényszeríti rossz utra a leányfiataliságot. Nem. Mindenkinek a kezébe kerül a kenyér, aki becsületlen munkával kiérdemeli. Csak dolgozni kell érte; és nem szabad szegényelni a munkát — akármilyen is az. Aki varni, mosni, főzni, takarítani, szorolni tud, nem kell, hogy féljen az éhenhalástól. De a baj ott van, hogy az ilyen munka nem izlik, ezt lealacsonyítónak tartják... Választják inkább a csillogó, tétlen

Léva története a 16. század végéig.

Irta: Dr. HAICZL KÁLMÁN.

XL.

Sokkal nagyobb port vert fel az 1590-ik évi bakabányai páros viadal. Kálmai és tegezborfői Bory Mihály bakabányai hadnagy (utóbb nógrádi várkapitány) egy tárgyalás alkalmával Ibrahim agával, a palánki lovasok parancsnokával összeveszett úgy, hogy egymást párviadalra hívták ki. Pálffy Miklós generális főkapitány Borynak a bajvivást azzal engedte meg, hogy Ibrahimot a bakabányai mezőségre legelőbb 100 török kísérheti el, viszont Bory is csak ugyanannyi magyar vitéz kíséretében jelenhetett meg. Valamint Pálffy, úgy Ferhát budai pasa is hitlevelet küldött a bajvivóknak. Szarvaskendi Sibrik Gáspár, bakabányai főkapitány a párviadal napjaul május 12-én tüzte ki.

A jelzett napon Pogrányi Benedek korponai főkapitány, leszenyei Nagy Ferenc kerületi vicegenerális lévai főkapitány, Thurzó György, a későbbi generális főkapitány, Révay András, Duló György és Borbély Jánosfal Ersekujvárból jelentek meg a helyszínén. A törökök 100-nál többen voltak. Hasszán csákvári aga mentegetőzött, hogy akarata, sőt tilalma ellenére jöttek. Ebben Sibrik is, Pogrányi is megnyugodtak. Bory azonban megtudta, hogy Ibrahim olyan lovon ül, amely rug és harap s ha a lovasnak valamely tagját vagy a lovat megkaphatja, el nem eresztí, hanem husát tépi vagy kiszakítja. Azt kívánta tehát, hogy Ibrahim más lóra üljön. Miután Ibrahim ebbe belemenni nem akart, a törökök Pogrányi engedelmevel méltatlankodások közepette hazafelé indultak. Az újvári lovasok erre nem tudták magukat türtőztetni s a törököket megtámadták. Pogrányi és a többi tiszték kivont karddal verték vissza a lovasokat. A korponai lovasok engedelmeskedtek, de az újváriakat az ördög sem tudta volna már visszatartani. Hiába hívatkoztak a törökök Istenne és az emberségre. Mintegy 60-at leölték és 14-et elfogtak belőlük, a többieket a zsemberi kastélyig kergették. A halottak közt voltak Sabon és Kurt agák, akiket a miénk is nagyra tartottak. Ibrahim és Hasszán agák csak ügyyel-bajjal tudtak megmenekülni.

Ebből a viadalból majdnem háború keletkezett. Ferhát budai pasa kemény levélben elégtételt kért Ervó főhercegtől, akinek rendeltére május 22-én Praun Erasmus udvari tanácsos és komáromi vicekapitány Bakabányán vizsgálatot tartott. Pálffy Miklós Nagy Ferencet, Nyiró Györgyöt és Ormánczóczy Pétert bűnösöknek mondta ki és Ersekujvárból fogságra vetette. Jurkovics Jánost pedig Budára küldték, hogy Ferhát pasát ajándékokkal kiengesztelje.

A baj okozóját, Ibrahim lova a törökök visszahagyták. Néhány nappal később Pálffy parancsára Draskovich János ráült és

másik lovas felé ment. A lo első lábával a lovat iedobta és lábával tiporta s fogaival harapodta, hiába rántotta vissza Draskovich a gyeplőt és ököllel, korbáccsal verte a lovat.

Ibrahimot később portyázás közben a bakabányai őrség elfogta. A bányavárosok 1592. május 27-én arra kéri Pálffy, ne engedje meg, hogy e kegyetlen és gonosztevő embert pénzen kiválthassák. Mire Pálffy, hogy Ibrahimot a reá várakozó biztos haláltól megmentsen, 300 talléron magához váltotta.¹⁾ Ibrahimot a törökök bizonyára jó pénzen kiváltották. Sok bajt már ugysem okozhatott és bosszút nem állhatott, mert a következő évben Pálffy Palánkot is visszafoglalta.

Nagy Ferencnek érsekujvári fogsága legalább 1591. év végéig tartott, mert Tamaskó Tamás vicekapitány október 14-én azt írja Pálffy Miklósnak, hogy „mióta Nagy Ferenc fogságban van, 6 viseli gondját a lévai vitézlő népek.”²⁾ Fogságideje leteltével pedig visszatért Lévára. A következő évben Pálffyval részvett a felszabadító hadjáratban, mely Füleket, Ajnácsköt, Kékköt, Szécsényt, Hollóköt, Bukjácot, Somosköt, Divényt és Drégelypalánkot visszazszerezte. Pálffy dec. 8-án Drégelyt és Palánkot Nagy Ferencnek, Szécsényt pedig Thauhanus Honor báró végleges főkapitány parancsnokságára bízván, teli szállásra Ersekujvárbá ment vissza, hogy a diadalmas hadjárat kora tavasszal folytassa.³⁾ Miután 1594. február havában Pálffy Ersekujvárról, Léván és Drégelypalánkon a dunáninneni vármegyék és a bányavárosok csapatait összegyűjtötte, 12 faltörő ágyuval és számos apróbb tarackkal márc. 7-én Nógrád várának falai alatt tervet. A törökök 3 napi vitéz védelem után kénytelenek voltak a várat szabad elvonulási feltétele alatt feladni. 450 török katonára és 65 nő s gyermek hagyta el a várat. Az ostrom utolsó napján Mátyás főherceg is megjelent a táborban.⁴⁾

A hont—nógrád—esztergomi török várak visszafoglalása után az ország dunáninneni része néhány évig békének örvendett. A harci zajok ellátásával Léva várának rendbehozatalára is több gondot lehetett fordítani. A vár ugyanis eléggé elhanyagolt állapotban volt. Ghymesí Forgách Simon báró generális főkapitány már 1581. márc. 19-én ráir ez ügyben a vármegyére. Leírja a lévai vár külső palánkjának „romlott és rothadt” voltát, hogy „mindennap csak eldöltét várják.” Tudja pedig a vármegyé, hogy a török már a mult évben is megkísérelte a vár elfoglalását, amikor a palánk még jó volt. Ha most megtudja — „Léva vára és vele az egész föld és az bányák mind elvesznének.” Felhívja a vármegyét, hogy minden por-

¹⁾ Istvánffy. XXVI. 359—360. Matunák, Drégely és Palánk. 52—54. U. az. Z dejin mesta Kremnica. 392—393. Takáts i. m. 58—60.

²⁾ Jedlicska. Adatok erdődi báró Pálffy Miklós életéről és korához. 432.

³⁾ Matunák, Drégely és Palánk. 61.

⁴⁾ U. o. 61—62.

könnyelmű életet, nem törődve azzal, hogy az ilyen élet — szükségszerűen — testileg a kórházak betegágyain, lelkileg a tün mocsarának feneketlen mélyén végződik.

De mit is várhatnánk egyebet attól a rothadó társadalomtól — amely úgy árt, hogy gyermeke úton-útfélen a bűnbe ütközzék, avagy nem a bűn vigyorog rá a szennyirodalom betűrengetegéből?

Hát kell-e ennél nagyobb, megdöbbentőbb válság? Kell-e ennél irtózatottabb átok, mely ránk nehezedik, fojtogat — testet és lelket öl egyszerre.

Arról nem is beszélék, hogy milyen lelki nevelést nyújthat egy olyan anya gyermekének, aki fiatalon — még asszonykorában is — a meg nem engedett szórakozások, táncok és divatok örültje. Mi egy ilyen asszonynak a család? Nyűg és teher. Kötelek, amelyből bármi áron szabadulni akar. Hozzá hasonlóan gondolkozik és érez a férfi is, mert az általános erkölcsi mocsár szájujok ér már a férfiaknak is. Lehet-e ezek után csodálkozni azon, hogy egy-két év múlva már egymásra unnak, mert sem bennük, sem házasságukban nincs egy szemernyi idealizmus, erkölcsi tartalom, lelki szépség és harmónia. Elkövetkezik tehát a válás. Egyik megy jobbra — a másik balra. S a gyermek, — ha van — követi vagy az egyiket, vagy a másikat... Ránézve ez már csak ugyan mindegy, mert zsenge lelkében már megfogant az óltás: és nincs az a hitoktórt, nincs az az iskola, amelyek meggyógyíthatnák azokat a sebeket, amelyeket a szülő rossz példája ütött a lelkébe.

Mindezeket mérlegelve, semmi sem lehet tehát olyan fontos, olyan életében szükséges azok teendői között, akikre a társadalom vezetése és gondozása bízott, — mint a megcsonkult, bepiszkolt élet teljes tiszta, sugárzó integritásának visszaállítását.

Meg kell fékezni a bűn garázdálkodásait: divatban, szórakozásban, irodalomban és „művészetben” egyaránt. Ha nem használ a szép szó, következnek a legdrágább szigor. Egyik-másik országban (pl. Magyarországon, Olaszországban) már van erkölcsvédelmi törvény. Laza ugyan még, sok mindenre nem

terjed ki s a végrehajtása sem mindig kifogástalan, — de már valami. Több, mint kezdet. Biztató jel és ígérlet, hogy ezen az úton haladva megérkeztünk a tiszta élet partjához.

Az iskolák, — különösen az alsóbb fokúak — ne csak az ész kiművelésére, ne csak az ismeretek minél tágabb körének el-sajátítására törekedjenek, hanem mindenek felett való kötelességüknek tartásuk a gyermek lelki gondozását, szive nevelését. Nem a tanult, sok ismerettel rendelkező egyének oszlopai a társadalomnak, hanem a hitű, erkölcsös és jellemes férfiak, nők, apák és anyák. Tanult emberek már sokszor váltak a társadalom romlására, bődült agyu tudósok már nem egyszer ásták meg nemzetük sírját: arról azonban nem tud a történelem, hogy vallásos, erkölcsös ember hazaáruló vagy társadalomgyilkos lett volna.

Máról-holnapra — tudjuk — nem lehet megszüntetni azokat az érdekelenségeket, amelyek ma a társadalomban szükségszerűen fennállnak még osztály és osztály között. Nem lehet a vagont és a jövedelmeket úgy elosztani, hogy mindenki aszerint kapja meg munkában és keresetben a maga részét, ahogy megérdemli. Ez azonban nem jelenti azt, hogy okos szociálpolitikával nem kell enyhíteni a munkanélkülilek, a szegények és nyomorgók szenvedésén és bajain, hogy nem kell már most megindítani azt a folyamatot, amely hivatva van a mai elfajult, kapitalizmus társadalmi rendet egy sokkalta jobb, emberibb, keresztényibb szolidarizmusra átváltatni.

Egy félbemaradt valczer . . .

(Novella)

Irtja: Váth V. Ferenc

A kis kávéház sámaarcu üvegjein álmosan csillogtak a jégvirágok. Néha-néha a szél megmarkolt egy csomó havat, megforgatta és levegőben, aztán neki vágta a nagy ablaknak és a hőszemek halk fájdalma szisszenéssel összerépszelődtek az ablakon.

Az egyik bosszu sorok-asztalnál vidám társaság ült. Fiatal ügyvédek, bírák, gyakor-

nokok, egy-két fiatal asszony vagy lány. Az asztalfőn egy fekete, szomorú arcú bírósági gyakornok ült. Ő volt a lelke a társaságnak. Őletekben, viccekben kifogyhatatlan volt, az öreg urak azért szerették, mert ő tudta a legjobb adomákat, a fiatalok azért, mert kitűnő borozó cimborá volt, a hölgyek pedig? Ezeknek volt a legnagyobb okuk rá, hogy szeressék, — mert a gyakornok fiatal és szép volt, no és amivel minden várba könnyen bejutott, — kitűnően értett a széptelenség és a versferegáshoz. Majdnem minden másodikik, harmadik nap megjelent egy verse a helybeli lapokban, minden verse egy-egy női szívhez szólt, minden vers egy merész kopogtatás volt, — de az ajtók, a sziv ajtó mindig felnyitkta a kopogtatás előtt, a tulajdonos — egy bájos szőke Gretchen, vagy egy Liesl, örömmel nyitotta ki kis szive ajtóját. Szóval minden vers megfelelt a céljának, akinek szólt, az örült, aki pedig irta, az is örült, hogy sikerült a költő szavával mindent elérnie. Csak az öröm, a hölgyek részéről, nem tartott sokáig, mert a versek majdnem minden héten máshoz szóltak, mást tettek meg a szépség istennőjének. Egyszer aztán Állandó név kezdett szerepelni a versekben. Állandóan kérés volt a vers, a meghallgatás feletti ujjongás hiányzott belőlük, forró, örök vágy csendült ki minden sorból, vagy az elérhetetlen után. Ez az elérhetetlen, egy törvényszerű tanácsos lánya volt. A város bírálynöje, ezektől körülrajongott szőke szépség. Az első a városban, aki hideg maradt a költő forró, de nagyon is változékony érzelmeivel szemben.

Fél év mu't e', hogy megjelent az első vers, amit hozzá irt a költő. Csak egy félv, de teli szenvedéssel, örökös vágyakozással, reménytelen szerelemmel és sok-sok verssel. A lány hideg maradt, pedig ha tudta volna a költőt? Magára erőszakolta a hidegséget, a visszautasítást. Szerette nagyon a költőt, de félt is tőle. Félt a csapadék természetétől, félt, hogy az első csók után ott fogja hagyni, mint a többi, máshoz fogja irtni a verseit, mást fog szeretni. Ettől félt nagyon a lány. Félt, mert szerette. Még aztán sutogtak róla a városban. Hogy egy évvel azelőtt, amikor

tára 4—4 szál karót és a 4 szál karóhoz két-két szekér veszőt vessen ki, hogy a palánk elkészíthető legyen. A vármegyét e munka fejében a jövő évben meg fogja kimélni. Ha nem tennék, kénytelen lesz katonáit a jobbgyok közé ereszteni s ugy erővel rákényszeríteni.¹⁾ A vármegye Forgách rendeltét végre nem hajtotta, mire következő évi január 9-én Forgách Andrást küldi a vármegye gyűlésére és minthogy maga nem mehet, Gyepes Ferencet bizza meg, hogy e dolgokat szorgalmazza.²⁾ A várat rendbe is hozták, mert a reá következő években mitsom olvasunk róla.

1588-ban Szestley János lévai vicekapitány, Lessenyi Nagy Ferenc után pedig a vár főkapitánya Tapolcsányi János, a 16. század egyik legvakmerőbb vitéze, aki nevét nemcsak bajviadalával, hanem vitéz haditetteivel is híressé tette.

Az 1597—1604. tartó hosszú háború alatt, midőn Pálffy és Schwarzenberg Gyórt, Tatát, Palotát, Veszprémet visszafoglalta. Bars vmege a harcok színhelyétől egyelőre távol maradt. Az 1599. év azonban súlyosan nehezedett a vármegyére. A tatárok okt. 9-én, miután Csejktót és Szöllöst felégették, Garamszbenedek alá érkeztek s a várost egészen kifosztották. Tovább is hatoltak volna, de Thurzó Miklós jobbágyaival a völgyet Újbányánál eltorlaszolta és Bélaváry Dáviddal, az érsek szentkeresztii tisztjével a tatárok okt. 11-én visszaverte, mire Vereblyé felé visszavonultak. Mint Istvánffy írja, Ibrahim nagyvezér Érsekújvár és Léva közt égetve és dúlva egészen Beczkő és Trencsényig vonult, az Ipoly, Garam és Vág ragmentét elpusztította és lakóinak nagy részét lemészárolta vagy rabmenté elpusztította.³⁾ A vármegye dec. 2-án Újbáron tartott közgyűlésen két vizsgálói jegyzőkönyvet vett fel a tatárok okozta pusztításokról s ámbár a kár nagyságát fel nem tünteti, elképzelhetjük. Léva várának és a városnak az alkalommal nagyobb baja aligha történt, mert a tatárok csak a védtelen környékbeli falvakat pusztították el, a várakat és megerősített helyeket nem bántották. Okt. 12-én Bélaváry Dávid, az érsekség sztkeresztii tisztje ugyan azt írja Körmöcz városának, hogy a törökök Lévát már megszállták, a tatárok pedig Szent. Benedek körül, mint tulajdon területen egész zavartalanul táboroznak és szándéku Szbenedeket bevenni. De ha Garamszbenedeket bevenniök nem sikerült, vállalkozásuk még kevesebb sikerrel járt a jobban megerősített Léva várával és városával szemben.⁴⁾

A 16. század vége felé egyben, az eddigieknél sokkal súlyosabb bajok nehezdedtek a szerencsétlen országra: az idegen zsoldos katonák beözönlése, a véghelyek magyar vitézeinek anyagi lerongyolódása és a szabad hajdúk. Mind a három baj egy közös eredőre,

a bécsi udvarnak a magyarokkal szemben fennállott bizalmatlanságra vezethető vissza, amely később az odium Hungarorum, a magyarok iránti gyűlölettel fokozódott s az annyi csapás által sújtott országot még szerencsétlenebbé tette.

A bécsi haditanács a magyar végvárakba többnyire idegen zsoldosokat fogadott fel, fizetésükről azonban megkegyelmezett. A király ugyan már 1554-ben (2. teick) szóval és írásban kijelentette: „nem fogja megengedni, hogy katonái a jövőben fizetetlenül maradjanak, továbbá, hogy bárkitől elhímszert vagy egyebet büntetlenül elvihessenek”, ám ez csak írott malaszt maradt. A véghelyek őrsége, amikor zsoldját meg nem kapta — ez pedig gyakorta történt — zsoldért és kenyérért kiabált s ahol lehetett, ott szerelte. A végbeli magyar vitézek sorsa még rosszabb volt, mert az idegen katonákat jobban is fizették, mint őket. Mindaddig, amíg a végházak őrségét tulnyomó részben a magyarok alkották, akik hitűkért, hazájukért, véreikért küzdöttek, ha szegényen is, de hősiessen megfeleltek kötelességüknek. Láttuk ezt Drégelyi váránál.

Az idegen katonák száma azonban egyre növekedett, akiknek élére idegen tisztet is állítottak. Ezek lassan a magyar katonákat kiszorították. Hiábavaló volt az országgyűlések folytonos tiltakozása az idegen katonaság ellen, hiába a végvárak őrségei fizetésének sürgetése, a rendek hiába követelték, hogy a végvárak kapitányaiav magyarok neveztesse nek ki.

Az ekként elbocsátott magyar katonákat szabadhajduknak neveztek, akik odaszegődtek, ahol hadikenyeret ehettek, miután csak a kardforgatáshoz értettek. Ha pedig harcias foglalkozásuk nem akadt, zsákamulyolásból éltek.

Ghyczy György 1573. dec. 12-én írja az ujváriakról: „A fizetlenség miatt oly nagy a nyomor, hogy ehel is némelyik, hogy csak meg nem hal. Ide szállásomra jó némelyik néha ebédkor es este, és ugy panaszkodnak előttem, hogy csak kenyeret sincsen mivel vennők. Kinek egy darab kenyeret, kinek egy pénzt, kettőt adok — Az vartát nem állhatják meztelen — Hátan a háza; dárda, puskája és tarisznyája az ő összes vagyona.” Forgách Simon pedig 1576-ban a bányavidéki magyar hadinépéről írja, hogy soha életében ennél szegényebb, rongyosabb és meztelenebb hadinépet nem látott.¹⁾

Az 1578. évi 7. tc. elrendelte, hogy az állandó lovasok három havonként kapják fizetésüket, a 14. tc. pedig kimondotta, hogy mielőtt fűvellésre mennének, fizetésüket kapják meg és aztán ne ingyen és prédából éljenek, hanem mindenek árát fizessék meg. Ennek dacára bizony a magyar végbeliek többnyire üres, vagy csak igen vékony pénzű erszénnyel mentek a fűvellésre és nyári otthoni munkákra!

¹⁾ Századok. 1907. 833.

¹⁾ Szeremi i. m. 13.

²⁾ U. o. 14.

³⁾ Tört. tár. 1905. 590—592. Istvánffy. XXX. 457.

⁴⁾ Matunák. Az 1599-iki barsi tatárjárás. Barsi Ellenőr. XX. 1.

még a költő nem volt ott, egy zeneszerző járt a városban és ez csapta a szívet a lány-
nak. Pedig ez Gretchen szívéből már régen
elszállt csendesen, boldog, kedves nyomat
visszahagyva a szívén, hiszen első szerelme
volt. Amióta itt volt a költő a törvényszéken,
azóta minden gondolata csak a fekete hajú,
poéta volt, Johann Wolfgang Goethe.

És a költő szenvedett. Beteg lett. A lel-
kének a betegé. Megfeneklett egy kis záton-
nyon, ami felett könnyen elhajózta volna
kis csónakát, mint a többi felett, de a zátony,
a kis Gretchen, utjába állt. Nem válaszolt.
Nem mondott semmit, se azt, hogy szereti,
se azt, hogy nem. És ez a hidegség, ez a
nemtörődömség fáj legjobban a költőnek.
Felejteni akart, de nem tudott, mert a lányt
minden nap látta, minden nap megcsodálta.
Végre aztán elhatározta, hogy elmegy, haza
vagy akárhová! Csak el innen! Akárhová
mehet, mert szívesen fogadnák őt mindenütt.
Weimarban már két darabját előadta a szin-
ház, Frankfurtban pedig? Ott éltek a szülei,
a barátai.

A bucsuestéje volt ma. Összegyűlt a vá-
ros egész előkelősége, mindenki ott volt, nem
akarta senki sem elmulasztani, hogy ne hallja
utójára a költő szépségű hangját, ne né-
zen megégyeser mély fekete szemébe, vagy
ne hallja még egyszer tőle, asszonyom ön
szép, vagy ne halljon még egy vidám adomát.

A költőtől jobbra ült Gretchen anyja,
a másik oldalán Gretchen, mellette az apja,
aztán a többi bíró, ügyvéd, szép asszony,
vagy szép lány.

Az asszony oda fordult hozzá:

— Miért is szökök el innen tőlünk?
Olyan hirtelen.

— Miért nagyságos asszonyom? — Rá-
nézett lopva a lányra, az úgy tett, mint ha
oda sem figyelne, nevetett, boldogan kacagott,
csak a szemében bujt meg egy kis szomorúság.
Most találkozott a tekintetük. Csak egy
pillanatra. A két szem egymásba mélyed, a
költő vadiólag, a lányé odaadóan, védeke-
zően. Aztán a lány lesetütötte hosszú szem-
pilláit.

— Haza kell mennem, már egy éve nem
látam a szüleit! Meg aztán egy városból
elég ennyi is. Én nem akarok megposzvadni
a toll mellett, az akták mellett, én élni akar-
ok! — hangzott a felelet.

— Ugyan! — Nevetett az asszony. —
Ugy beszél, mintha itt úgy élt volna, mint a
rab! Hiszen minden ajtó nyitva volt maga
előtt, szerette magát itt mindenki, no és azt
hiszem a szerelem miatt sem lehet panasza.

— Talán éppen ez volt a hiba. Sokat
és még sem semmit és senkit. Azt, akit igá-
zán szerettem nem érhettem el soha. Az
észre sem vettem, a többi pedig? Az nem érde-
kelt. Csak virágkelyhek voltak. Várták a lepke
tavaszi életre csókoló csókját. — Aztán hirtel-
en mosoly futott át az arcán. — Bizonny
nagyságos asszony, egy fél év óta én vagyok
a legszerencsétlenebb fiótás a városban. Sokan
vettek körül és még sem volt senki
mellettem.

— Ugyan! Most tovább megy. Legyen
nyugodt, akad még magának ezer is. Aki úgy
tud írni és úgy tud kérni és aki, ne legyen
hiu, olyan jó megjelenésű, annak könnyen
megy. Legyen nyugodt, egy pár nap múlva
már tudni sem fogja azt, hogy az a kegyet-
len nő létezett. Gyerekesnek fogja tartani a
bánatát...

— Téved asszonyom. Ez nem egy röpké
érzés, az érzékek játéka volt. Ez igazi sze-
relem volt. Érzem, hogy így nem fogok sze-
retetni senkit. Mert most a lelkemmel szerettem
csak, kértem, hogy hallgasson meg, könyör-
ögtem hozzá, de hiába.

— Nem szabad annyira eikeserednie!
nagyon nagy gyerek lehetett az a hölgy, akit
szeretett, mert máskülönb, már régen a
karjaiba repült volna! El kell felejtenie. Érti?
Felejtenie kell!

— Felejteni? Próbáltam azt is. De hiába!
Nincs tovább!

Az asszony elmosolyodott. — No én
nagyon kíváncsi vagyok, hogy még hányzszor
fogja ezt mondani, hogy nincs tovább! Csak
hiszi, hogy nincs tovább!

— Nem hiszem, én tudom! — A költő
homloka egy pillanatra ráncba verődött össze,

szemei elsötétültek, talán valami meg is csil-
lant a nagy szemekben, egy fájdalom győn-
gye, egy kis csepp igaz gyöngy, amit hóna-
pok szenvedése szült. De csak egy pillanatra.
Aztán nevetésre, bohó nevetésre nyílt ki az
arca, nevetett, de a lelke sajgott. — Hagy-
juk ezt. Ma utójára vagyok itt önköz közt.
Egy félóra múlva elő áll a szán és aztán
futok tovább, futok... be a téli éjszakába,
haza megyek... igaza van... talán felejteni
is fogok! Hiszen csak vándor vagyok! Költő!

A zene val'cserbe kezdett. A költő fel-
állt. Meghajolt a lány előtt.

Magához szorította. Eltűnt előlük minden,
eltűnt a párok, a kávéház füstös terme,
csak ketten voltak. Ketten. De most egyik
voltak. Fájdalmasan egyik. A zene részegítően
jártott. Forogtak, keringtek. A költő meg-
szóllalt:

— Azt hiszem, tudja Gretchen, hogy
magának szólít az, amit az előbb az édes-
anyjának mondtam?

A lány alig hallhatóan suttogta az igent.
— Gretchen! Soha senkit sem szerettem
még így. Maga volt mindenem, a visszautai-
sítása vezetett vissza önmagamhoz, az igazi
Goethehez! Megtanultam szenvedni és, sirni
is, megtanultam, hogy mit jelent élni! Soha,
soha sem felejttem el magat! Szeretni fogom
mindig, örökké, minden gondolatom a magáé
lesz, pedig lássa maga nem is szeretett en-
gem! Rám sem nézett! Át nézett felettem,
mintha senki sem lennék!

— Nem igaz.

— De igen! Most már ne szépitse! Most
csak vigasztalni akart, mert megyek! Nem
akarja, hogy fájdalommal távozzam. Csak
szán...

A lány válaszolni akart. Talán azt akarta
mondani, hogy ő is nagyon szereti, talán
megakarta győnni a költőnek a sok álmatlan
éjszakáját, szenvedését, nagy szerelmét, talán
még jobban oda akart simulni hozzá, de a
zene elhallgatott, vége volt a táncnak!

A költő pedig? Nem is várta a választát.
Azt hitte, hogy a lány nem szereti, hiszen
egy félévig feléje nem nézett. A karját nyuj-
totta és visszavezette az asztalhoz. Leültek.
A rajnai bor aranyba szökte pezsgett a
pohárban.

— Éljen soká Johann Wolfgang Goethe!
— Kiáltotta be valaki az asztal végéről. Az-
tán felcsendült egy csomó éljen, összecsilin-
geltek a poharak, ölelközések, egy pillanatra
valaki eloltotta a lámpát. Csak egy lámpa
világított a terem sarkában. Félhomály sza-
kadott le. Goethe egy pillanatra érintette arcá-
val Grethen arcát, aztán bele kiáltott egy
erős, borizú hang a zajba: Mehr Licht!

Talán valamelyik féltékeny férj kiáltotta
oda a pincérnek, talán egy lányát féltő apa.
Nem tudta senki de nem is figyelt rá senki.
Hiszen egy közönséges mondat volt csak. De
Goethe felfigyelt.

Aztán kikísérték az ajtóg. A szán ott
várakozott már az ajtó előtt.

Goethe bucsuzkodott.

Mikor Gretchenhez ért és kezét csókolt
néki, a lány ajkai egy pillanatra megreme-
gtek, talán azt suttogták, hogy szerettek maradj,
de a költő nem hallotta. Felpattant a szánra.

És csilingelve megindult a szán. Goethe
még látta Gretchen piros arcát az ajtóban, a
fehér zsebkendőket, aztán a kődbe veszett
ez is. Maga mögött hagyta Wetzlart, emléket,
barátot, ott maradt minden, ott maradt Goethe
szíve is. Fájdalmasan felsírt a lelke. Milyen
jó lenne most ott maradni, ha Gretchen sze-
retné. Aztán egy pillanatra az eszébe ötlötték
a mehr licht szavai... elgondolkodott. Igen,
mehr licht! Igaza volt. Több világosságot.
Ez lesz az élete, ezért fog harcolni, talán így
felejteni tud, talán így elfelejti Grethen...
Nem... őt nem fogom elfelejteni soha —
dobogta a szíve, míg a szán vágatott a
fehér éjszakában.

*

Talán jobb volt, hogy félbe szakadt az
a valczer, ki tudja? Talán akkor Goethe ott
marad, kis vidéki bíró lesz, aki csak a fele-
ségének, meg a hivatalának él. De eltávozott,
hogy megalkossa legsebb költeményét, amely-
ben örök emléket állított benne Grethennek:
a Faustot...

KÜLÖNFÉLÉK

— **A Magyar Nemzeti Párt kör-
zeti pártnapja Léván.** Ma, vasárnap d. e.
tiz óraker tartja a körzetébe eső 50 helyi
szervezet kiküldötteinek részvételével körzeti
pártnapját városunkban a Magyar Nemzeti
Párt. A pártértekezleteken csupán a párt
tagjai vehetnek részt és azok a református
egyház Szentháromságúrti tanácstermében
lesznek megtartva. Meg fognak jelenni a párt-
napon Szent-Ivány József a magyar nemzeti
párt vezére, Holota János dr. nemzetgyűlési
képviselő, Füssy Kálmán szenátor, Jaross
Andor tartománygyűlési képviselő, ifj. Koczor
Gyula pártigazgató és György Dezső titkár.
D. u. 1 óraker szákebbköri társas ebéd lesz
a városi nagyszálló éttermében. A pártérte-
kezlet d. u. 3 óraker folytatja munkáját és
4 óraker a lévai helyi szervezet választmánya
és tagjai vonulnak teljes számban a párt-
vezér elé.

— **Társadalmi vacsora.** Ma, vasár-
nap este 8 óraker politikamentes társadalmi
vacsora lesz Léván a Varosi szálloda ét-
termében. Ezen a vacsorán pártkülömbőség
nélkül mindenki résztvehet. Részvételi díj
12 Ké. A vacsorán meg fog jelenni Szent-
Ivány József nemzetgyűlési képviselő is, az
ebben városunkban tartózkodó magyar tör-
vényhozókkal együtt. Városunk minden pol-
garát szívesen látja a vacsorat rendező
bizottság, tekintve hogy ez a mai világban
annyira szükséges össztartozandóságunknak
lesz kifejezője.

— **A lévai zárdai leánynevelő év-
záró ünnepélye.** A rom. kath. leánynevelő
intézet polgari leányiskolájá, f. h. azaz június
12-én, vasárnap d. u. fél 5 órai kezdettel,
tartja évzáró ünnepségét. Színe kerül: 1.
„Bucsu az iskolától”, költömeny. 2. „A fő-
próba”. Vig jelenet. 3. „Azt hallottam”. Vi-
dam kép az életből. 4. „Inokuitó”. Vigjáték
4 felvonásban. Meg vagyunk szokva, hogy az
irgalmas nővérek rendezésében bemutatott
ifjúsági előadások mindig finomak, kedvesek
és élvezetesek és mivel a jelenlegi is ilyen-
nek ígérkezik, azért minden szülő és tanít-
gyarát szívesen megalnak egy vidám délután
s egyen részt az ünnepségen. Részletes mű-
sor jövő számunkban. Gyermeknek részére az
előadás 11-én d. u. 2 óraker lesz.

— **Barta Mór dalestje** a lévai cio-
nista helyi csoport rendezésében ma este fél 9
óraker az Izr. Hitközség nagytermében.

— **Ölvedi László emléke.** Kegyele-
tes formában készül a pozsonyi Toldy-kör
Érsekújvár oly tragikusan korán elhunyt fiatal
költő-fianak, Ölvedi László emlékének aidozni.
A kör legutóbbi ülésén elhatározta, hogy
őzsi kulturelőadásainak sorozatát Ölvedi
emlékestély nyitja meg, amelyhez hasonló
emlékestélyek rendezésére a különböző vidéki
kulturregységeket is fel fogják hívni.

— **Értesítés.** A magyar tanítvány
iparos-, valamint a kereskedő tanonciskola
tantestülete, a növendékek részére tanul-
mány kirándulást tervez Kőrmöcbányára.
Indulás június hó 14-én, (tedden) reggel 4
óra 39 percker. Érkezés Kőrmöcbányára:
7 óra 34 percker. Kőrmöcbányáról vissza-
indulás: 16 óra 14 percker. Magrékezés
Lévára: 19 óra 25 percker. Utiköltség oda
és vissza: 20 kor. Ételmezés hazulról. Jelen-
kezni lehet június hó 10-ig, a tanonciskolák
vezetőinél.

— **Az inségbizottság költeménye.**
Az 1932. május 30. és június 5-iki dátum-
mal ellátott állami élelmiszerjegyek folyó év
június hó 7-én lesznek a városi pénztárnál
beváltva. Tájékozásal közöljük, hogy az állami
élelmiszerjegyek értéke azok átadásakor nem
lesz a városi pénztár által kifizetve, hanem

az ellenértéket a városi pénztár consignátója alapján a kerületi hivatal fogja az egyes kereskedőknek kiutalni illetve kifizetni postacsekk utalványon.

— **A magyar cserkészet köréből.**
Az iparos társadalom és az összes fiataliságunk figyelmébe ajánljuk azt a lélekemelő ünnepséget, mely folyó hó 12-én vasárnap Ésekvárárt, az ottani „Széchenyi István” magyar iparos-cserkészcsapat zászlószentelése és az újonc-cserkészek felavatásának ünnepére alkalmasból fog lezajlani. Az ésekvári cserkészfiataliság erőteljes gárdája a következő kedves meghívót küldötte nekünk: A szomszéd Léva város nagyrühivatott fiataliságával és egész magyar társadalmával együtt-érvezevő küldjük most a mi kintartásunknak, állandó közös munkánkunk azt a bizonyágot, mely alkalommal felszenteljük, felmagasztaljuk azt a zászlókat, amit sohasem fogunk elhagyni és aminek szellemében ott Léva Ti is megindítottátok azt a mozgalmat, végzitek azt az erőteljes fontos munkát, melynek célja, úgy mint minden nemzetnél, nálunk magyaroknál is az, hogy fiataliságunk minden pillanatban a legaktívabb legyen úgy szellemileg, mint testileg egyaránt. Ezen a legszebb ünnepélyünkön, mely a Ti ünnepetek is, együttérzesteknek lehetőleg úgy adjátok kifejezést, hogy mindanyitokat városunkban köszönthessünk meleg szeretettel. Az ünnepély sorrendje: 1. Reggel 8 órakor a cserkészcsapatok felvonulása saját zenekaruk kíséretével a Póterre. 2. Dél előtt 9 órakor föltisztelendő P. Engelbert szent. Ferenczénél aya tábort szent misét mutat be a Szt. Háromság szobornál. 3. Zászlószentelési ünnepi szentbeszédet mond föltiszt. Péter Grácián Szt. Ferenczénél házönök. 4. A csapatzászló felszentelése. 5. Zászlószegzek beverése, mely alatt a cserkész fúvószenekar térzenét ad. Este 1/4 9 órakor pedig a Kátholikus Kór fedett nyári kerthelyiségében gazdag műsor színelőadás lesz. A lévai cserkészcsapat 12-én reggel, hajnalban indul utnak, részben vonattal, részben kerékpáron, hogy szintén aktív részese legyen az ünnepségnek és elhelyezze zászlószögét abba a zászlóba, mely az egész magyar fiataliságunkat tömöríteni és egy szebb jövő megalapozását van hivatva megindítani. „Flux fel a fejjel, és a harc a miénk.” Reméljük, hogy városunk társadalmából minél tekintélyesebb számban fognak ezen a gyönyörű ünnepségen résztvenni.

— **A Szivgárda által rendezett „anyák-napja”** vasárnap délután szüfolt ház előtt folyt le. A gárdisták Mária-Himnusa után Mischák István plebános magasszárnyalású beszéde vezette be a műsört, majd sikerült énekszám után Faramittai F. szavalata következett szép sikerrel. Nagy hatást keltett a Hódolat a Sütizanyának című jelenet, valamint Laufer Béla szavalata is, de a legnagyobb sikert mégis a „Mese” című szindarab pompás előadása aratta. Bagóci Béla és Rév Sanyi vitték a darabot, akik mellett a kis bohócok szerepét a Soffer és Slehér fiúk játszották meg egyszerűen. Ezt a sikert csak még a Kincses Szűz Mária című zenés melodráma haladta meg. Lipták Lili szavalata, tökéletes művelzetet nyújtott. A műsört a gárdisták Mária-éneke zárta be.

— **Gyászhir.** Lapzártok kapjuk a hírt, hogy Belcsák Ilona, életének 79. évében, hosszú szenvedés után a magyarországi Sátorhelyen f. hó 1-én elhunyt és a ref. egyház szertartása szerint az ottani temetőben helyezték örök pihenőre. A megboldogultban Belcsák Andor nagynénjét gyászolja.

— **Gyújtogató villám.** Mult vasárnap Garamkecsényben a zivatar alkalmával a villám belefűtött Hlava Mária zsup tetejű házába és azt lángba borította. A nyomban elhívott tűzoltóság a lakosság segítségével lokalizálta a tüzet.

— **Morénylet az alsószeberi gözmalom ellen.** Az alsószeberi gözmalom szolgálja estefelé terjedő időben felvedere,

hogy rejtett helyen egy kis ládában petróleummal megöntözött fűreszpor füstölög. Amidőn ezt elfűtötték, később pedig legnagyobb meglepetésre azt állapították meg, hogy az ablakon keresztül valaki szintén olajos anyagot öntött a padlóra, amely leppangva égett, de nem tudott lángba borulni. A nyomozás folyik. Az hiszik bosszuról van szó. A malomban állandóan 10—15 vagon gabona vagy liszt áll raktáron.

— **Ebzárlat Léva és vidékén.** A hatóság Léva, Nagy és Kiskálán, Marosfalván, Nagyodon, Ó és Ujbarson, Garamlőkön, Alsó és Felsőszecsén és Kisköszmály községben augusztus 24-ig tartó ebzárlatot rendelt el.

— **A drágítás óta csökkent a gyufa fogyasztása.** Amióta 20 fillérről 30-ra emelték a gyufa árát, a gyufafogyasztás csökkent. Hasonló jelenség ez, mint amilyen a dohányárak emelése után jelentkezik. Niics kizárva, hogy a gyufafogyasztás csökkenése a dohányáru fogyasztásának esésével van kapcsolatban. Kevésbé cigarettához kevesebb gyufa kell. A gyufaipar képviselői úgy vélik, hogy a megdrágított gyufa helyett más gyújtószerszámok fognak nagyobb mértékben ezért küldöttségét menesztettek a pénzügyminiszterhez és azt kérték, hogy az öngyújtókat erősebben drágítsák meg, hogy ennek következtében a gyufa újból versenyképes lehessen.

— **Nem halt még ki a romantika.**
Ipolysági lapársunk: A hűt, egy romantikus házasságról számol be, de nem árulja el, hogy hol történt. A szerelmes történet így adja elő: Nem mindennapi regényes történet játszódik le a napokban a környékünkön. Az egyik közeli járási hivatal magasállású tisztviselője már régen udvarolt egy környékbeli leányknak. A leány szülei nem is ellenzik a szerelmes eljegyzését, csupán azt kötötték ki, hogy a házassággal még várjanak, mert a lány fiatal. A várakozás már két éve tartott, amikor a szerelmesek könyörgésére nagynehezen beleegyeztek a szülők abba, hogy a házasság megtörténjen. Minden előkészület meg is történt az esküvőre, de az utolsó pillanatban a szülők visszavonták a beleegyezésüket. A fiatalok azonban nem akartak már várni és ezért a vőlegényjelölt a menyasszonyával megbeszélte, hogy a szülők engedélye nélkül is megtartják az esküvőt. Egy vasárnap délután a vőlegény autóra ült, kiment a menyasszonyához, aki már várta, minden feltűnés nélkül elmentek az anyakönyvvezetőhöz és megkötötték a házasságot. A fiatal pár az esküvő után beült az autóba és Zolyom felé utazott. A szülőknek a szomszédok mesélték el a hirtelen megtörtént házasságot, amire azok is autóra kaptak és a fiatalok üldözésére indultak. Zolyomban elvezették a nyomot és kénytelenek voltak visszafordulni. Néhány heti nászutazás után a fiatal pár visszatért a férj hivatali szék helyére, ahol azóta boldog házasságban élnek. Az anya már meg is látogatta az ifjú párt, az atya azonban még egyelőre nem akarja elfelejteni a tilalom hiúzjátását. Az egész környék ünnepli a házások asszonyzóktól férjéit.

— **A garamlöki autó-mozdony karambol ügye a bíróság előtt.** Az ősz folyamán történt volt a közismerten veszedelmes garamlöki vasuti átjárónál, ahol nagyon hiányzik a sorompó, hogy a lévai Bajer Endre által vezetett autó este összeütközött a mozdonyval. A kocsi összetört és a Bajer, mint utitárs, Izrael Dévai lévai járásbírósi tisztviselő megsebesülték. A komáromi kerületi bíróság most tárgyalta az esetet a gondatlanságból okozott súlyos testi sértés, valamint vasuti szerencsétlenség előidézése miatt emelték vádat az autó vezetője ellen. A vádlott azonban nem érezte magát bűnösnek, mert a mozdony szerinte nem volt kiváltság, sem pedig jelzést nem adott. Mivel az ellene valló tanuk nem tudtak terhelő bizonyítékot szolgáltatni, a bíróság felmentette a soffit.

— **Deménden vasárnap volt a községi választás a következő eredménnyel:** magyar nemzeti munkaspárt 6 mandátum, magyar nemzeti párt 5, Hlinka 4, agrár 3.

— **Véres dráma lett a régi szokásból.** Megirutt annak idején, hogy Zeliz mellett véres dráma történt egy régi falusi szokás érvényesítése nyomán. Ugyanis Turóczi István zelizi asztalossegéd egy barátjának lakodalmán vett részt. A menyasszonyt kocsin vitték Zelizre s ahogy a falu határába értek, régi szokás szerint a zelizi legények megállították a kocsit és menyasszonyváltást követeltek pénzben. Turóczi István ellenkezni kezdett, de azok egyre hevesebben követelték a váltást, míg nem Turóczi revolvert rántott s belelőtt a váltásdíjért lármázó legények sorába. Vámos Lajos nevű gazdalegényt hasbalötte, úgy, hogy azt azonnal orvoshoz kellett szállítani. A komáromi kerületi bíróság most tárgyalta az ügyet. Sulyosított a vádat az, hogy a lövöldöző Turócziinak fegyvertartási engedélye sem volt. A vádlott ittassággal védekezett ugyan, de jogerőben egyhónapi fogházra és 190 korona pénzbüntetésre ítélték.

— **Meglopta a postakocsit** Varga László csatai vasutas sokat forgóldott a postakocsik körül. Sikerült neki a postakocsiból ajánlott leveleket lopni s egy ajánlott levélben 300 korona pénzt is talált. A vádlott a bíróságnál beismerésben volt s a kárt is megtéríteni szándékozott. A levél fölbontása miatt már külön elítélték, most pedig lopás miatt ítélték el 3 havi fogházra.

— **Nem szabad játékokat űni a talált gránáttal.** A Szőgyén melletti Ivanovszubán néhány béres a bolsevik batóres idejéből származó gránátot talált. A legények tüzet raktak és abba hajították a gránátot, amely felrobant és szilánkjai messze elrepültek. A csendőrség az életveszélyes játékok üző legények ellen eljárást indított.

— **A hódpatkányok már Lévára is megérkeztek.** A hét folyamán egy példányt az Ödögárok tájékán ültöttek le.

— **Az Apolló mozgóban** ma vasárnap d. u. fél 3 és 4 órai kezdettel népeledás: Pompás Tom Mix dráma: Kézeket fel! Este befejező előadásai a belbincselő beszélő operettfilmnek: Ket babonás szép ezemednek... A főszerepek Charliette Ander és Hermann Thimig ismert művésztáccsal viszik diádra.

— **Az Orient Kinóban** ma, vasárnap d. u. fél 3 és 4 órai kezdettel népeledás. A tűzhányó titke, a főszerepben Tom Mix. Este utolsó előadásai Tauber Richard megkapó nagy hangos filmjének: A nagy attrakció. A világhírű tenorista mellett Siegfried Arno és Margo Lion brilliroznak. L'har Ferenc egyszerű muzsikája. Kedden és szerdán népeledások! A sötét éj lovagja, a nagy kalandor dráma főszerepét Richard Dix kreálja. Pántekfői egész héten egy bajos hangos film megy! Ő agyasa kimenője! Liane Haid a vezető szerepben.

Kozmetikai ítézet. Dr. FELDMANN MIKSÁNE. Egyéni arcápolás. Hajszájak végleges eltávolítása. Modor kezelés mindenféle szépségbírára „Cosmetique Individuel” Mártonffy u 18.

Kosmetikai oltó viasz, fa permetezők: Dandrin neo Dandrin és dohány kivonat. Állat táppork: Pekk stb. Sebkhatózó szerek, haskötő, sérvkötő és gummiharisnyák. Foto és optikai cikkek. Cosmetikai különlegességek egyedül nygban raktára PICK ENDRE medicinal drogeria Levice.

Fürdő dress gyumba női és férfi 49—pullover udjónsgok, randa blous 19—, filc, szalma sapka 15—, selyem harisnya 9—, francia etamio, panama selyem 14.—, eredeti angol fresco férfi szövetek, tennis trico 16.—, selyem poplino 45.—, legnagyobb szőnyeg gyárakata, olcsó árak HOLZMANN BODOG áruházában Levice—Léva.

Már régóta vár a beteg emberiség egy hatásos szerre gyomor és bélhurut, gyomorfekély, epekő, cukorbeteg ellen. Az újonnan felfedezett „TATRA” ásványvíz gyógyereje ezeknél a betegségeknek csodás hatása. Lektat: KORONA gyógyszerár Levice (Léva).

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon kedves rokonainknak, jó barátainknak és ismerőseinknek, akik Istenben boldogult jó s felejtethetetlen feleségemet és 2 apró gyermekünk anyját, illetve drága Vilike leányunkat utolsó útjára elkisérték, fájdalomukat részvétükkel enyhítették és ravataltál koszorúkkal és virágokkal földisították, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Zsitnyán Rezső Kalocsay Gyula
férje. apja és a család.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1932. május 28-ól, — 1932. június 4-ig.

Születés.

Hirschler Jenő - Kohn Teréz leánya Magdolna. — Jancso József - Gregorics Anna fia István.

Házasság.

Somogyi András ref. Balog Ilona rkat. — Šárka Károly György é. br. ev. Guba Julianna ref. — Dosztál János rkat. Baranya Irén rkat.

Halálozás.

Zsitnyán Rezsőné Kalocsay Vilma 23 éves.

SPORT.

Rovatvezető: BOROS BÉLA.

Az elmúlt héten Párkányban volt LTE csapata, azonban a nagy esőzések miatt a mérkőzést nem tudták lejátszani.

Ma Pozsonyban játszik a Vas ellen LTE a következő összeállításban: Gábris - Ujváry, Molnár - Mészáros, Pálffy, Ocsáki - Tóth, Vizi, Martinovics, Kiss, Steiner. A Vas csapata igen jó formában van, éppen ezért nem tartjuk kizártnak győzelmet sem. Egy eldöntetlen eredmény már teljesen sikernek számítania. Bíró Feuer Gábor lesz.

Ma délután a párkányi teniszesezők adnak revanchot LTE teniszcsapatának. Reméljük, hogy LTE teniszjátékosai győzelmet fognak aratni.

Ute—Ltk 4:1.

Ma Kálnán délután 5 órakor Kfc—Sztk bajnoki.

Léván délután 3 órakor Lfc—Ute comb. 5 órakor Lte 11—Btc barátságos.

Pályázati hirdetés.

Az alsógyőrdi róm. kath. egyház templomának megnagyobbitására és torony-átépítésére pályázatot hirdet.

A kömüves és ács munkához az összes anyagot az építető adja. Az asztalos és lakatos munkákhoz az anyagot is a vállalkozó szolgáltatja.

Az építési tervek és feltételek a plébániai megtekinthetők. A költségvetési űrlapok ugyanott 50 K-ért kaphatók.

Az iskolaszék tekintet nélkül a költségvetés összegére szabadon választ a pályázatok között.

Pályázati határidő június 18.

Az ajánlatokat nem dijjazuk.

Dolný Dúrad, 1932 május 31.

u. p. Lok

Plébánia hivatal.

Gabonaárak:

Levice, 1932. június hó 4-én.

Buza	—	100 kgr.	140	—	141 kor.
Rozs	—	—	—	—	—
Árpa	—	—	—	90	—
Kukorica	—	—	—	80	—
Bab	—	—	—	100	—
Lucernamag	—	—	500	—	600

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsmegyei Népbank Levice, jelentése.

	máj.	jún.
	28-án:	4-én:
100 pengő	—	450-
100 osztrák schilling	—	370-
1 angol font	—	124-
1 amerikai dollár	—	38-25
100 svájci frank	—	658-
100 francia frank	—	132-50
100 líra	—	175-40
100 német márká	—	798-
100 dinár	—	48-80
100 lei	—	19-90

A „BARS” heti rádió műsora:

Szerda, június 8.

BRATISLAVA. 11,05 és 12,15 Praha, 12,30 Rádiózenekar, 15,55 Praha, 18,20 Gramofon, 18,40 Szlovák népdalok, 18,55 Praha.

BUDAPEST. 9,15 Honvédekzenekar, 12,05 Horváth cigizzenkara, 15,30 Morse-tanfolyam, 16,10 „San Marino, a világ legkisebb állama” felolvasás, 17 A koronaőrrel polgári leányiskola enckárának hangy. 17,40 „Báli éjszaka” felolv. 18 Zenekari hangy. 19,15 Olasz nyelv, 19,45 Kulturstet a kecskeméti Katona József színházból, 21,30 Operaházi zenekar, Majd: Farkas cigányzenekara.

PRÁHA. 6,15 Zenés ébresztő, 11 Gramofon, 19,20 Mustana Mária dalestje, 21 Rádiózenekar.

WIEN. 11,30 Brunner-nyéges, 13,10 Gramofon, 16,45 Außer-trío, 19,30 Kiurina Berta szopránénekő, 20 Szimfonikusok.

Csütörtök, június 9.

BUDAPEST. 9,15 Gramofon, 12,05 Rékai szalónzenekar, 16,15 „Sajó kutya meg a kukiv madár” felolv. 17 Földm. előadás: „Hagyon javitatható az arató- és cseplőmunkával a kalászos gabonafélék termésének minőségét”, 17,30 Hangy. 18,45 „Rendőrség, ügyészség és vizsgálóbíró munkája a bűnpénben” előadás, 20,15 Az Országos Szimfonizeti Akadémia vizsgálóelődás, Majd: Pogány jazz-zenék.

PRÁHA. 6,15 Zenés ébresztő, 11 és 13,30 Gramofon, 17,55 A déslázok nemzeti hangszere, 18,55 Dvorzák: Dimitrij k. operája.

WIEN. 11,30 Adler-zenekar, 13,10 Gramofon, 16,55 Haupt-zenekar, 19,35 Bécsi állami opera és a „13 hárs” dalkör hangy.

Péntek, június 10.

BRATISLAVA. 16,30, 11,05, 12,15 és 13,30 Praha, 14,30 Brno, 15,55 Praha, 18,20 Gramofon, 19 Praha.

BUDAPEST. 9,15 Hangy. 12,05 Gramofon, 16,10 „Hasznos háztartási tudnivalók”, 17 „Tizenhét év az egyenlítő alatt” felolv. 17,25 Honvédekzenekar, 19 Győrsíró-tanfolyam, 19,30 A rádió külügyi negyedőrája, 19,45 Mándits-szalónzenekar, 20,30 A Szegedi Dalárda jubiláris diszhangy. köv. Szegedről, Majd: Radics cigányzenekara.

PRÁHA. 6,15 Zenés ébresztő, 11, 11,55 és 13,40 Gramofon, 19 Filharmonik, 20 Zelenda cseplőműv.

WIEN. 11,30 Cerdaz-zenekar, 13,10 Gramofon, 17 Angol zenekar, 20,40 Hangy.

Szombat, június 11.

BRATISLAVA. 11,15 Praha, 12,30 Rádiózenekar, 13,30, 14,30, 19 és 22,20 Praha.

BUDAPEST. 9,15 Államrendőrség zenek. 12,05 Házikivintett hangy. 16 „Rádió Elet” gyermekjátésozórája, 17 Bura cigizzenk. 18, Elődás: „Bpesti parkok, kertek”, 18,30 Gramofon, 19,30 Mit üzen a rádió, 20 „Három évszázad katonaművészet. A bécsi rádióadóállomás műsorának köv. Heldenplatzról, Majd: Farkas cigányzenekara.

PRÁHA. 6,15 Zenés ébresztő, 11 és 13,30 Gramofon, 14,30 Rádiózenekar, 19 Benes-füvös z. 20,15 Kabaré. WIEN. 11,30 Winternitz-zkar, 13,45 Gr. 15,20 Bécsi operanékesek, 20 Három évszázad katonaz.

Čis. jed.: E 209—31-2.

Výřah licitačného oznamu.

V exekučnej veci exekventa Gejzu Kováča z Dolného Fedverneku proti exekvovanému Berte Kováčovej rod. Oždvaldovej z Orosi pozemkonnířná vrchnost nariadila exekučnú licitáciu o vymoženie 1835 Kč požiadavky istiny a jej príslušnosti na nemovitosti, storé sú na území železovzského okresného súdu obsažené v poz. kn. protokole obce Oros číslo 72 r. č. 1. m. č. 87, dom. č. 67, dvor a zahrada v 1/2 čiastke vo výkričnej cene 1045 Kč — v poz. kn. záp. č. 181. r. č. 1, 2. m. č. 155, 160 Kenderföld, a pod r. č. 3. m. č. 246 Szántó Baláta, r. č. 9. 10. m. č. 432, 434 Szántó Pereglát, r. č. 11. m. č. 487. Rét Felső rétek v 1/2 čiastke vo výkričnej cene 732 Kč, — v poz. kn. záp. č. 195. r. č. 1. m. č. 531. Rét Felsőrétek v 1/2 čiastke vo výkričnej cene 127 Kč v poz. kn. záp. č. 198. r. č. 3. m. č. 529. Rét felső rétek v 1/2 čiastke vo výkričnej cene 127 Kč, — v poz. kn. záp. č. 228. r. č. 1. m. č. 492 Rét Felsőrétek v 1/2 čiastke vo výkričnej cene 212 Kč, — v poz. kn. záp. č. 232. r. č. 4. m. č. 433 Szántó Pereglát v 1/2 čiastke vo výkričnej cene 98 Kč, — v poz. kn. záp. č. 258. r. č. 1. m. č. 244. Szántó Baláta v 1/2 čiastke vo výkričnej cene 175 Kč a koečné v poz. kn. č. 187. r. č. 1. m. 586 közös legelő 5778—687180 čiastke vo výkričnej cene 58 Kč.

Licitácia bude o 15 hodine odpoľudňajšej dňa 6-ho júna 1932. v obecnom dome v Orosi.

Pod licitáciu spadajúce nemovitosti nemôžu sa odpredať niže dvoch tretín výkričnej ceny.

Ti, ktorí chcú licitovať, povinní sú složiť ako odstupné 10 % vo výkričnej cene v hotovosti alebo v cenných papieroch, ku kaučii spôsobilych, počítaných podľa kurzu, určeného v § 42. zák. čl. LX. z roku 1881 a to složiť osobne, poz. kn. vrchnostou vyslanej alebo tejto odovzdať poistenku o predbežnom uložení odstupného do súdneho depozitu. Taktiež ti isti povinní sú licitacionálne podmienky podpísať. (147, 150, 170. zák. čl. LX. z roku 1881, § 21. zák. čl. XL. z roku 1908)

Ten, kto za nemovitost viacere sfúbil než výkričnú cenu, jestli niktó viacere nesufubuje, povinný je podľa procenta výkričnej ceny určene odstupné vo výšku práve takého procenta nim sfubenej ceny určene odstupné vo výšku práve takého procenta nim sfubenej ceny hneď doplniť. Okresný súd v Želiezovciach doručene a exekučné odd. dňa 11. IV. 1932.

Dr. FENYVES

Za správnost vyhotovenia,
vedúci kancelárie

Čis. jed.: E 2040—31-2.

Výřah licitačného oznamu.

V exekučnej veci exekventa ml. Jána Dostál z Levic proti exekvovanému ml. Alexandrovi Vyšehradskému z Hont. Darmot, poľažne proti Estere Dudášovej rod. Vargovej a Jonášovi Nagyovi pozemkonnířná vrchnost nariadila exekučnú licitáciu o vymoženie 230 Kč požiadavky istiny a jej príslušnosti na nemovitosti, ktoré sú na území železovzského okresného súdu obsažené v poz. kn. protokole obce Hont Darmoty v poz. kn. prot. číslo 820. r. č. A + 1. m. č. 3257 Rola Górbé haraszt v 1/2 na meno dlžníka ml. Alexy. Vyšehradského pod B 8, 6 pisanú vo výkričnej cene 600 Kč, — tamtiež v poz. kn. záp. č. 815. r. č. A. 1. 3, 4, 7, 9, 10. m. č. 1409, 1761, 2892, 3476 spol. pasienka a hora Malommező, Villámút, Hora Nagyerdő, Rola Fingó pod B. 2. na meno dlžníka pisané v celosti vo výkričnej cene 283 Kč, — tamtiež v poz. kn. záp. č. 267. r. č. A. + 1. m. č. 1525 Vínica Alsóberekalj v celosti vo výkričnej cene 40 Ké — tiež tam v poz. kn. záp. 11. r. č. A. 1. m. č. 12. dom. č. 2. v celosti vo výkričnej cene 2000 Ké — tiež tam v poz. kn. záp. č. 1053. r. č. A. + 1. m. č. 3477 Rola Fingó v 1/2 čiastke vo výkričnej cene 140 Ké, — tiež tam v poz. kn. záp. č. 285. r. č. A. 1. 2, 3. m. č. 3198, 3199 Rola Csurgó v 1/2 čiastke vo výkričnej cene 162 Ké.

Licitácia bude o 15 hodine odpoľudňajšej dňa 9-ho júna 1932. v obecnom dome v Hontianských Darmotách.

Pod licitáciu spadajúce nemovitosti nemôžu sa odpredať niže dvoch tretín výkričnej ceny.

Ti, ktorí chcú licitovať, povinní sú složiť ako odstupné 10 % vo výkričnej cene v hotovosti alebo v cenných papieroch, ku kaučii spôsobilych, počítaných podľa kurzu, určeného v § 42. zák. čl. LX. z roku 1881 a to složiť osobne, poz. kn. vrchnostou vyslanej alebo tejto odovzdať poistenku o predbežnom uložení odstupného do súdneho depozitu. Taktiež ti isti povinní sú licitacionálne podmienky podpísať. (147, 150, 170. zák. čl. LX. z roku 1881, § 21. zák. čl. XL. z roku 1908)

Ten, kto za nemovitost viacere sfúbil než výkričnú cenu, jestli niktó viacere nesufubuje, povinný je podľa procenta výkričnej ceny určene odstupné vo výšku práve takého procenta nim sfubenej ceny hneď doplniť. Okresný súd v Želiezovciach doručene a exekučné odd. dňa 1. III. 1932.

Dr. FENYVES

Za správnost vyhotovenia,
vedúci kancelárie

Dražobny oznam.

Bývaly urbarialisty obce Čajkov do prenájmu dávaju horské polovné právo (838 kat. jut.) na 6 ročnú dobu od 1. aug. 1932. do 1. aug. 1938. Pisobná a ústna dražba sa prevedie **28. júna 1932. predpoludní o 10 hodine** u starostu obce Čajkov. Vykričná cena je 1000 Kč, vádium 1000 Kč. Podmienky možno prehládnu u nížepísaného predsedu.

V Čajkove, dňa 31. mája 1932.

ŠTEFAN BÉREŠ
predseda.

Číslo : 940/1932.

Dražobny oznam.

Obec Opatová, okres Levice, dá prenájmu poľdžné právo obecného choťára na ústnej verejnej dražbe na notárskom úrade **dňa 16. júna 1932. predpoludní o 9. hodine** na 6 rokov, počnúc dňom 1. augusta 1932. Vykričná cena ročných 550 Kč. Vádium 550 Kč, ktoré má byť na obnos ročitého nájomného ihneď doplnený. Dražobné podmienky sú k nahliadnutiu v notárskom úrade v Tekovskej Novej Vsi a u obecného starostu.

OBECNÁ RADA.

● APRÓ HIRDETÉSEK. ●

Zongorakészítő és hangoló
JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadóhivatala. 12

Ház eladó Léva legforgalmasabb utcájában piac térszomszédságában. Cim a kiadóhivatalban. 14

Modern üzlethelyiségek
nagy kirakattal és pincével kiadók. Bővebb felvilágosítás dr. MUNK ügyvédnél. 18

Orvosi rendelőnek vagy irodának alkalmas két utcai és egy udvari szoba széles nagy üveges folyosóval kiadó. Bővebbet NYITRAI és TARSA könyvkereskedésében.

BELVÁROS

legforgalmasabb utcájában 2 esetleg 3 udvari szoba (emeleten) bérbeadó. Bővebbet NYITRAI és TARSA könyvkereskedésében.

Sürgösen eladó ház: áll szoba, konyha, speiz és folyosóból. Új épület és adómentes. Kosztolányi, Mángorló-köz.

Háztelek eladása Léván a város legszébb belterületén, kákei villasor elején és Behm utca folytatásánál 200 □-öses telkek eladók. Bővebbet BORCSÁNYI BÉLANÁL. 17

Eladó Kereszthegyen egy kiültetett szőlő, két drb építésre alkalmas telek, Kálnai u. 34 számú ház, 14 soros vetőgép, szecsakvágó, rövid szektér, könnyű kocsi. Ajánlatokat Kálnai u. 34 szám alá. 735

Cimbalom Schunda eladó. Schoeller utca 7. 736

Eladó Zlaté-Moravcén Hviezdoslav ul. 68 sz. alatti 4 szoba, konyha és egyéb mellékhelyiségekből álló uri ház, udvar és kert. Ajánlatokat a „Bars“ kiadóhivatala továbbítja. 738

Keresek órastanulót azonnali belépésre. STEINER SÁNDOR 6 óras és ékszerész Léván, Fótér. 710

Egy gramofon lemezekkel együtt eladó. Újtelep, Csapás ut 25. 706

Nagyszállóban lakás, üzletnek való helyiség mészáros üzletre berendezve esetleg más üzletnek is alkalmas, kiadó vagy örök áron eladó. — Kukorica szárító és sertésórák eladók. Tekovský Sarluhy házzszám 1. FABIANEK LAJOSNÉ 740

Szép kiültásu magányos házban 4 szoba, konyha, veranda, pincéből és ház előtt kis álló kerttel lakás augusztus 1-ere kiadó. Érdeklődni lehet Koháry utca 4. szám alatt. 741

Eladó egy használt jókarban levő hálószoba bátor, villanylámpák és falóra Cim a kiadóban. 742

Eladó olcsó bekerített építőtelkek □-öle 26 K Léván SZÜCS ISTVÁNNÁL Ladánvi utca 115. 743

Külön bejáratu szoba, konyha, speiz június 15-től kiadó VII. utca 8. szám alatt. 746

Kiadó két szobás lakás mellékkelhelyiségekkel augusztus 1-től Újtelep IV. u. 26. 749

Fiatall farkaskutyá eladó. Megtekinthető Kopai utca 3. 750

Kiadó július 1-től szoba, konyhas lakás. Cim a kiadóban. 752

Egy jókarban levő gyermekoosi eladó Perec utca 7. 753

Gelbernél újabb árieszallítások! Mángorló utca 20. 755

Eladó több helyiségből álló félemeletes ujház Káka 27. 757

Tanuló leányok felvétetnek CSERNÁK szalon Léva. 758

Épületfa, pianínó, képek és butorok eladók. 759

Egy emeletes ház eladó Banská Štiavnicián, két szabad lakással, nagy rakfárhelyiségekkel és pincével, nyersbőr és egyéb terménykereskedésnek alkalmas. Bővebbet HIRSCHL JAKABNÁL Banská Štiavnicián. 760

Kalapokat 15 Ké-től kezdve kiarsítók. Teljes üzletberendezésemel olcsón eladom. „Auróra“ női kalapszalón Szepessy u. 9. 761

Képviselőt keres,

aki Léván valamint vidéken vendéglősöknél jól be van vezetve

JAKUB ROZENZWEIG
sör-, bor- és szeszésáru nagykereskedés V R A B L E

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad :

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Olcósággi hullám Léván!

Értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy **tartós ondolálást**

tekintve a nehéz gazdasági viszonyokat **már 50 koronáért**

is készíték. A tökéletes, szép és tartós hullám eléréséhez a legszükségesebb a fodrász nagy gyakorlatla, amelyhez az én 4 évi gyakorlatom a legfőbb garancia.

Kozmetika: Arcgőzölés villany masszáz pakolással

együtt csak **10 korona.**

Kiválló tisztelettel :

Jachtvirt Károly
hölgyfodrász Levicén—Lévan.

Kürti ház! — Kürti ház!

KINO-APOLLO-MOZI

Vasárnap, 5-én d. u. fél 3 és 4 óraker
Népeloadás! 1-10, 2-10, 3-10 Ké-val.

Kezeket fel!

Dráma 6 felvonásban
Főszerepben: TOM MIX.

Vasárnap, jun. 5-én este 6 és 3/9 óraker
Sláger operette film!

KÉT BABONÁS SZÉP SZEMEDNEK ...

Német beszélő film!

Főszerepben : Charlotte Ander és Hermann Thimig.

Kellemes és olcsó szórakozást nyújt kirándulások alkalmával!

Zajtalan járás, gyors varrás, tiszta munka, ez az előnye a PFAFF varrógépeknek! Előnyös fizetési feltételek!

NSU motorkerékpárok segítő motorkerékpárok és az összes kerékpár alkatrészek!!!

Szakszerű javítómuhely és kerékpár zománcozás!!!

Vadászati cikkek! Lőpor és robbantószer áruada.

BAROSKA J. mechanikus puskaműves

Levice. Tel. 130.

**Leány,
Uri,
Gyermekszobák**

KOVÁCS ISTVÁN
butorlerakat Szepesi u. 3.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a n. b. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy a legjobb szisztémájú földvezetékekkel ellátott világalmárkájú

MAJER

tartós onduláló gépem megérkezett, mely biztosítja az elégtől a haját.

Már csak 50 Ké-től 80 Ké-ig. Győződjön meg a n. é. hölgyközönség tartósságáról. Tisztelettel:

KOUKL FERENC, Petőfi u. 6.

VYHNE

természetes meleg vasas fürdő és hegyi klimatikus gyógyhely, idegbántalmakban, női bajokban és vérértékesítésben szenvedők részére, újonnan berendezett modern hidegvizgyógyintézzel és szénasavas fürdőkkel

Teljes pensió: lakás, ellátás [négyeszeri étkezéssel étlap szerint] I. oszt. vasfürdő gyógy és zenedijjal együtt naponta, az elő és utóidényben Ké 38-42, a főidényben Ké 43-48. Lakás és ellátás [négyeszeri étkezéssel, étlap szerint] az elő és utóidényben Ké 30-34 a főidényben Ké 35-40. - Dietikus ellátás. Orto-dox kóser vendéglő is. - Felvilágosítást ad:

VYHNE FÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA és
Dr. UNGÁR KÁLMÁN Bratislava,
Štefaniková 23. — Telefon: 11-96.

KINO ORIENT MOZI

Vasárnap, június 5-én d. u. fél 5 és 4 óra
Szenzációs népelőadás!

A tűzhányó titka

Főszerepben: TOM MIX mester.
Hangos előjáték! 1*10, 2*10, 3*10 Ké-val.

Vasárnap, június 5-én fél 6 és 3/4 9 órakor

Német verzió! Utoljára a világhírű kamara énekes RICHARD TAUBER az ő legújabb hangos nagy filmjében

A nagy attrakció

További szereplők: Siegfried Arno, Margo Lion, Zene Lehár Ferencz. Hangos előjáték.

Június 7—8 kedden, szerdán este 3/4 9 óra

2 rendkívüli népelőadás! 1*10, 2*10, 3*10 Ké RICHARD DIX a nagy szenzációs és kalandor drámában

A sötét éj lovagja

Helyárak: 1*10, 2*10, 3*10 Ké.

Június 10-től 12-ig

Német verzió!

Liane Haid Hans, Braussetter Jean Pre-jeán a nagy hangos filmben

Őnagysága kimenője

Eladó Csepregi utca 34 számú ház, mely áll 2 szoba, 2 konyhából.

Sima

cég tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy az **újonnan berendezett és nagyobbított lerakatát** Hviezdoslav utca 11 szám alatt

június 8-án

ÚJÓLAG MEGNYITJA.

június 8-án

A raktár elsőrangú újdonságokkal lett berendezve a **legdivatosabb harisnya és szövöttárukkal**. Legolcsóbb gyári árak, melyek minden darabon jelezve vannak — bizonyítéka annak, hogy a kirakataink megtekintése is már meggyőzi az árak rendkívüli leszállításáról. A gyári cég ezen fiókjának vezetésére új üzletvezetőt bizott meg s kérjük az eddig élvezett n. b. bizalmat az új megbízottunkra is átruházni

Sima

harisnya és kötöttáruk gyári Klokocov, Teplitz Schönau, Hrozenkov, Brusperg. Čsl. Rep. és Litschau (Alsóausztria)

Lámpással sem talál

olcsóbb és kellemesebb szórakozást mint

A RADIO

Otthonába boldogságot, vidámságot és kulturát visz, ha kevés kiadással felszerelteti a tökéletes és világhírű

TELEFUNKEN RADIOT.

Cserélje ki elavult telepes radio készülékét egyenáramu vagy váltóáramu **modern hálózati készülékre**.

Nagy választék bármely igénynek megfelelő **rádiókészülékben és hangszórókban**. — Legelőnyösebb részletfizetési feltételek. **Telefunken rádió vezet** minőség, működés és ár tekintetében!

Kérjen ajánlatot vételkötelezettség nélkül

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

Alapított 1881.

áruházában Léván.

Telefon szám: 14.

Legrégibb szaküzlet!

Legnagyobb tapasztalat!

IRODAI IRÓGÉPEK kaphatók Nyitrai és Társánál.